

Vastgesteld d.d.

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het afschrift van het antwoord op de brief van de stichting veilig onderwijs te Maarsse met betrekking tot de klachtencommissies voor het primair onderwijs (po) en het voortgezet onderwijs (vo) (zaaknummer 2010Z09812). Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Albayrak

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković-van Bommel

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de namens u verzonden brief aan de stichting veilig onderwijs inzake klachtencommissies.

In het algemeen vinden deze leden dat ouders die een klacht hebben over de school van hun kind(eren), serieus moeten worden genomen. De betrokkenheid van ouders bij de school is essentieel; scholen mogen nooit alleen komen te staan met de verantwoordelijkheid voor de toekomst van een kind. Juist door deze verwachte betrokkenheid zijn ouders ook een belangrijke toezichthouder voor het onderwijs. Als zij het gevoel hebben dat het onderwijs of de onderwijsinstelling onvolkomenheden vertoont, moeten zij hun ongenoegen niet alleen binnen de instelling, maar ook bij een neutrale partij kunnen uiten.

Deze neutrale partij is de landelijke klachtencommissie (LKC), die in 1989 door het ministerie in het leven is geroepen. Sinds enige jaren bereiken de Kamer geluiden dat de LKC niet naar behoren functioneert. Zelfs zodanig dat de stichting veilig onderwijs inmiddels aan ouders adviseert de LKC te vermijden en hun klacht rechtstreeks bij de rechter te deponeren. Stichting veilig onderwijs noemt daarvoor in haar brief een aantal redenen.

Volgens deze leden wordt hier door de minister in zijn brief niet voldoende op ingegaan, maar wordt, vanuit de overweging dat de regeling meerdere doeleinden dient dan alleen het verkrijgen van een uitspraak, gesteld dat de huidige opzet van de klachtenregeling gehandhaafd blijft. De leden vinden deze beantwoording niet afdoende en hebben daarom aanleiding gezien tot het stellen van enkele nadere vragen.

De leden vragen wat de minister van de bewering van de stichting veilig onderwijs vindt dat het eenduidige doel van de LKC niet of nauwelijks wordt bereikt doordat er vele LKC's zijn ontstaan met elk hun eigen reglementen. Onderschrijft de minister dit, en zo niet, waarom zijn de verschillen tussen LKC's volgens de minister geen probleem?

Tevens vragen deze leden wat de minister vindt van het oordeel van de stichting veilig onderwijs dat de commissies zich niet aan de Nederlandse wetgeving houden, of daar in elk geval een te ruime interpretatie aan geven. Als de minister dit oordeel niet onderschrijft, waar baseert de stichting veilig onderwijs dit oordeel volgens hem dan op?

Voorts vragen deze leden waarop de minister zijn oordeel baseert dat de huidige opzet van de klachtenregeling niet hoeft te worden herzien. Heeft hij recent, sinds het onderzoek van de expertgroep klachtenregeling 2006, onderzoek gedaan naar het functioneren van de klachtenregeling? Zo ja, wat waren hiervan de belangrijkste bevindingen? Zo nee, waarom niet? Ook vragen deze wat de belangrijkste bezwaren van de minister zijn tegen een onafhankelijk rechtscollege voor alle scholen, zoals wordt voorgesteld door de stichting veilig onderwijs. Zouden doel b en doel c¹ volgens de minister niet op andere wijze te bereiken zijn dan via een klachtenregeling, zo vragen de leden.

Ten slotte vragen deze leden of de minister bereid is in elk geval samen met de stichting veilig onderwijs te bezien op welke wijze het functioneren van de huidige klachtenregeling kan worden verbeterd. Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie onderschrijven het belang van een onafhankelijke klachtencommissie voor po en vo en onderschrijven ook de drie door de minister gestelde doelen van dergelijke commissies. Deze leden zijn met de minister van mening dat, na afweging van alle voor- en nadelen, onafhankelijke klachtencommissies de voorkeur hebben boven een bindende klachtenregeling, arbitrage of rechtsgang.

¹ Doel b: het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs inclusief het schoolklimaat (een klacht is een gratis advies). Doel c: het betrekken van de ouders bij de gang van zaken op school (de klachtenregeling is aanvullend op schoolgids, schoolplan en medezeggenschap).

De leden vinden het hierbij van groot belang dat ook de landelijke organisaties van besturen, ouders, leerlingen en personeel in gesprekken hebben aangegeven aan de huidige klachtenregeling te willen vasthouden. Deze leden zien daarom geen heil in het opheffen van de klachtencommissies zoals wordt voorgesteld door de stichting veilig onderwijs. De leden zijn wel van mening dat er kritisch gekeken moet worden naar het functioneren van de huidige klachtenregeling en de eventuele mogelijkheden tot verbetering. Juist omdat de huidige klachtencommissies de in de brief van de minister genoemde belangrijke taak en een zware drieledige verantwoordelijkheid heeft, mag het functioneren van deze commissies niet onbesproken blijven. Deze leden zijn benieuwd of de minister kan aangeven of er nog verbeterpunten mogelijk zijn, en zo ja, welke deze zijn.

Kan de minister verder informeren of er knelpunten bestaan in het functioneren van de afzonderlijke klachtencommissies sinds de evaluatie van 2006? Valt aan te geven of er een bepaald soort klachten is waarbij er eerder conflicten ontstaan? Deze leden zijn van mening dat hier wel zicht op moet zijn. Kan de minister ook aangeven of er sprake is van toenemend gebruik van de klachtencommissies? Zo ja, geldt dit dan voor alle commissies of niet? Is er een reden aan te geven voor het toenemende gebruik? Kan de minister aangeven hoe groot het vertrouwen is dat de betrokken partijen hebben in de werking van de klachtencommissies? Is dit vertrouwen door de jaren heen aan verandering onderhevig, of is dit vertrouwen stabiel? Kan de minister aangeven in hoeverre de adviezen van de klachtencommissies worden opgevolgd, zo vragen de leden.

II Reactie van de minister